

Ruis aan de macht

Je kent het Franse bedrijf Expressive E misschien van innovatieve hardwarecontrollers als Osmose (test in Interface 257) en Touché (Interface 212), die volop gebruik maken van de mogelijkheden van mpe. Daar hoort ook innovatieve software bij, en Noisy 2 is hun physical modeling softwaresynthesizer die duidelijk is ontworpen om het beste te halen uit de mpe-standaard.

door **Eppo Schaap**
epo@interface.nl

Zoals de naam al doet vermoeden is Noisy 2 een synthesizer waarbij ruis en belangrijke rol speelt. Als je gewend bent aan subtractieve (virtueel-analoge) synths, zul je wel wat herkenbare elementen ontdekken, zoals een filter, een lfo en een soort envelope, en misschien heb je wel eens resonators gezien op een Polymoog of een Korg PS-3300, maar in Noisy 2 doen deze wat anders dan op de genoemde analoge synths.

Resonators zijn echter niet nieuw. Zij werden bijna honderd jaar geleden al gebruikt door bijvoorbeeld de Franse instrumentpionier Martenot, die in 1928 de Ondes Martenot produ-

ceerde. Hierin werkten elektronische toonopwekking en akoestische resonators (die de klank kleuren) samen om een unieke klank te produceren. Het is misschien niet toevallig dat Expressive E ook uit Frankrijk komt en deze klankontdekkingstraditie voortzet, net als andere innovatieve Franse organisaties, zoals het befaamde onderzoeksinstituut Ircam.

Bakken en braden

De kern van elke patch in Noisy 2 bestaat uit een combinatie van twee elementen. De Noise-sectie biedt een collectie van 21 verschillende soorten ruis, variërend van traditionele witte en roze ruis tot allerlei andere 'noisy' geluiden, zoals interferentie, bellen en

zelfs het spetterende geluid van bakken en braden. De geselecteerde ruis werkt dan als een exciter – zeg maar aanjager – voor de drie resonators, die het tweede element in het signaalpad vormen.

De resonators kun je ook zien als oscillators, vooral omdat sommige resonatorinstellingen bekend aandoende oscillatorachtige tonen leveren, terwijl ze de toetsaanslag van je klavier volgen om de toonhoogte te bepalen. Er zijn zes soorten resonators. De eerste komt het dichtst bij traditionele analoge synthese en creëert respectievelijk sinus, driehoek of zaagtand-golfvormen die traploos kunnen worden gemorft in een x/y-pad en je daarnaast kunt laten moduleren door de exciterruis. De tweede resonator

produceert pulsbreedtemodulatie. De assen van de x/y-pads kunnen ook worden gemoduleerd door de envelope en de lfo. De overige vier resonators produceren klanken die doen denken aan de akoestische wereld van aangeslagen en gestreken percussie- en snaarinstrumenten, en slaan daarmee een brug tussen akoestisch en elektronisch sounddesign.

Je kunt elke combinatie van drie resonators tegelijk gebruiken. Ze worden gemengd in de mixersectie, en hebben elk ook een panningregelaar. Daarna kan er in het signaalpad nog een traditioneel filter in vijf variaties worden toegepast. En bijna vanzelfsprekend is er ook een effectsectie met modulatie- en vervormingseffecten plus delay en reverb. De hier beschre-

ven engine vind je overigens twee keer in Noisy 2 als Layer 1 en 2, dus dat verdubbelt de mogelijkheden.

Avontuurlijk

Als je over een mpe-controller beschikt, zoals een Osmose, Roli Seaboard of een Linnstrument, kun je Noisy 2 natuurlijk expressiever bespelen en heb je meer controle over elke noot afzonderlijk. Dat is immers wat met mpe werd toegevoegd aan de midi-standaard. Noisy 2 is door de makers begrijpelijkerwijs in de eerste plaats gemaakt om bespeeld te worden met de Osmose synthesizer en Touché controller van Expressive E zelf. Maar als je een standaard keyboard hebt met eventueel draaiknoppen of faders om midi-cc's te verzenden, kun je ook prima met Noisy 2 aan de slag. Polyfone aftertouch wordt gewoon ondersteund.

Als je enkel ervaring hebt met (virtueel-)analoge synthese, voelt de synth-engine van Noisy 2 wel wat onwennig aan. Als je al vaker met physical modeling hebt gewerkt – zoals String Studio en Chromaphone van AAS, of Contour of Prism van Native

Instruments, of Object in Reason – zullen sommige aspecten je bekend voorkomen. Om zelf zinvolle klanken te maken en te editen in Noisy 2 zul je zeker wel even een leercurve moeten doorworstelen.

Bij het doorluisteren van de presets hoor je direct dat deze synth echt heel anders klinkt dan een virtueel-analoge of fm-synth. De klank is avontuurlijk en expressief, maar kwam op mij ook best clean over, en warm kun je het ook niet echt noemen. Dat soort klanken hebben natuurlijk ook hun toepassingsgebied, maar door met de engine aan de slag te gaan, kreeg ik het uiteindelijk wel voor elkaar om die warmte erin te krijgen. De erg mooie chorus in de effectsectie speelde daarbij ook een belangrijke rol. Een nieuw avontuur dus.

Er blijven ook wel wat wensen open, zoals een extra lfo en envelope, en een mogelijkheid om intuïtiever midi-cc's toe te wijzen. Dit moet nu op een aparte pagina, waarbij je de parameters in een lange lijst met cryptische omschrijvingen moet kiezen, waarna ze wel met midi learn direct aan een bewegende knop van je controller kunt toewijzen. Waarom niet in de synth-

interface zelf rechtsklikken op een knop?

Conclusie

Expressive E heeft een fris klinkende synth-plugin gemaakt die avontuurlijke

en expressieve klanken produceert. Die klanken variëren van een akoestische sfeer tot pure synthesizerwereld. Als je hem bespeelt met een mpe-compatible controller, gaat de expressiviteit per noot met grote stappen omhoog. ■

De toekomst van midi is mpe (Midi Polyphonic Expression). Met mpe heeft het digitale muzikale communicatieprotocol dat al meer dan veertig jaar bestaat extra expressiemogelijkheden gekregen, zoals pitchbend en timbrebesturing per noot en echte polyfone aftertouch. Simpelweg wordt het hiermee veel eenvoudiger om elke afzonderlijke noot – ook in een akkoord – expressiever en dus muzikaler te laten klinken. Je hebt daarvoor wel een ontroller en klankgenerator nodig die mpe ondersteunen.

INFO • prijs: € 149,- (30 dagen geldteruggarantie)
• distributie: Expressive E
• internet: expressive.com
SPECIFICATIES • 3 resonators
• 32 noise-types als exciter • filter (hp, lp, bp, bs) • lfo • 4-delige effectsectie
• softclipper, feedback en gain
• 1.200 presets (500 mpe en 700 classic)
• mpe-ondersteuning • 3 gui-formaten
• 8-delige mod-matrix • vst2/vst3/au/aax-plugin
HET OORDEEL
+ nieuwe expressieve klanken en bestuurbaarheid
+ veelzijdige engine
+ mooie effectsectie
+ mpe-compatible
– graag meer interne modulatie-bronnen
– midi learn kan handiger

Interface.nl XTRA

video • introductie • tutorial
• soundvideo